

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
КАРАКАШЛИНСКОГО СЕЛЬСКОГО
ПОСЕЛЕНИЯ ЮТАЗИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ул.Сирин Батыршин, д.33,
с.Каракашлы, 423961

Тел.:(85593) 4-21-21, факс:4-21-21, e-mail: Karak.Utz@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ КЭРӘКӘШЛЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Сирин Батыршин урамы, 33йорт,
Кәрәкәшле авылы, 423961

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

№ 22

КАРАР

05 декабрь 2023 ел

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл жирлеген
территориясендә гражданнар
оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр
буенча уку-консультация
бирү пункты булдыру

2003 елның 6 нчы октябрена 131-ФЗ санлы «Россия Федерациясендә
жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында», 1994 елның 21
нче декабрена 68-ФЗ санлы «Халыкны һәм территорияләрен табигый һәм
техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Федераль
закон нигезендә, 1998 елның 12 нче февралена 28-ФЗ санлы «Гражданнар
оборонасы турында», 2000 елның 2 нче ноябрена 841 санлы Россия
Федерациясе Хөкүмәтенен «Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны әзерләү
турындагы нигезләмәне раслау хакында», Татарстан Республикасы Министрлар
Кабинетының 2019 елның 21 нче маендагы 1126-р санлы күрсәтмәсе белән,
Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы территориясендә гражданнар оборонасы һәм
гадәттән тыш хәлдән яклау буенча уку-консультация пунктлары төзү турында "
2022 елның 8 нче ноябрена 912 санлы карары, Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлеген Уставы нигезендә,
Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Кәрәкәшле авыл жирлеген
башкарма комитеты:

КАРАР ИТТЕ:

1.1. Район мәдәният йортының МБУК «Кәрәкәшле авыл мәдәният йорты»
базасында халыкка гражданнар оборонасы өлкәсендә консультация хезмәтләрен
күрсәтү өчен авыл жирлегенен гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр
буенча уку-консультация пункты (алга таба - ГОиЧС буенча УКП) төзәргә.

Кәрәкәшле авыл мәдәният йорты мөдире укыту-консультация пункты житәкчесе итеп билгеләнә.

- 1.2. «Укыту-консультация пункты турында» Нигезләмәне (1 нче кушымта)расларга.;
- 1.3. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл жирлегендә гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча укыту-консультация пунктында эшләмәүче халык белән эшләү планы (2 нче кушымта);
- 1.4. ГОЧС буенча укыту-консультация пункты башлыгы вазыйфалары (3 нче кушымта);
- 1.5. ГОЧС УКП башлыгы тарафыннан расланган ГОЧС УКП консультанты (инструкторы) бурычлары (4 нче кушымта);
- 1.6. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл жирлегендә ГОЧС буенча укыту-консультация пунктлары структурасы һәм составы (5 нче кушымта);
- 1.7. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл жирлегендә гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча укыту-консультация пунктының эш тәртибе (6 нчы кушымта)
- 1.8. Гражданнар оборонасы буенча УКПДА кизү тору графигы (7 нче кушымта);
- 1.9. Гражданнар оборонасы өлкәсендә эшләмәүче халыкны укыту программасы (8 нче кушымта);
- 1.10. ГО УКПГА беркетелгән халыкны исәпкә алу журналы (9 нчы кушымта);
- 1.11. Уздырыла торган чараларны исәпкә алу журналы (10 нчы кушымта).

2. ГОЧС буенча укыту-консультация пункты башлыгы итеп билгеләргә:

- район мәдәният йорты МБУК «Кәрәкәшле авыл мәдәният йорты» мөдире

3. ГОЧС буенча укыту-консультация пункты консультантлары итеп билгеләргә:

- район мәдәният йорты МБУК "Урал авыл мәдәният йорты" мөдире;

- Кәрәкәшле авыл китапханәсе мөдире;

- Кәрәкәшле гомуми белем бирү мәктәбенең " ОБЖ " курсы укытучылары.

4. Район мәдәният йортының МБУК «Кәрәкәшле авыл мәдәният йорты» мөдиренә оештыру чорында үз эшчәнлегендә Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр һәм гражданнар оборонасы эшләре министры вазыйфаларын вакытлыча башкаручы тарафыннан расланган 2019 елның 1 августындагы «Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләренең район мәдәният йортлары һәм авыл клублары базасында Гражданнар оборонасы һәм гадәттән

тыш хәлләр буенча уку-консультация пунктларын оештыру һәм булдыру буенча методик киңәшләр» гә җитди таянырга.

5. Гражданнар оборонасы, гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү тематикасы буенча почмаклар сатып алу һәм стендны кирәкле уку - методик, күрсәтмә һәм тарату материаллары белән бизәүне Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл җирлегә башкарма комитеты акчалары исәбеннән башкарырга.

6. Авыл мәдәният йорты бинасында, эш вакытын күрсәтеп, «Гражданнар оборонасы һәм халыкны гадәттән тыш хәлләрдән саклау буенча уку-консультация пункты» дигән вывеска ясарга һәм урнаштырырга.

7. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөптөрөндә дәүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнарының бердәм порталы «Рәсми Татарстан» Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составындагы Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында урнаштырырга <http://jutaza.tatarstan.ru/>.

8. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Кәрәкәшле авыл җирлегә
Башлыгы:

А. Г. Дәүләтгәрәев

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл жирлеге
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрәндәге
22 санлы карарына
1 нче кушымта

УКЫТУ-КОНСУЛЬТАЦИЯ ПУНКТЫ ТУРЫНДА

НИГЕЗЛӘМӘ

Гомуми нигезләмәләр.

Кәрәкәшле авыл жирлеге территориясендәге гадәттән тыш хәлләр буенча гражданнар оборонасы буенча уку-консультация пункты производства һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендә мәшгуль булмаган халыкны (эшләмәүче халыкны) укуга өчен каралган.

УКП «Халыкны һәм территорияләре табиғый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» һәм «Гражданнар оборонасы турында» Федераль законнар, «Гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә халыкны эзерләү тәртибе турында» һәм «Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны уку-консультация турындагы нигезләмәне раслау хакында» Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары таләпләре нигезендә төзелә. УКП оештыруның төп максаты-эшләмәүче халыкны ГО һәм яшәү урыны буенча гадәттән тыш хәлләрдән саклау проблемалары буенча эзерләү өчен кирәкле шартлар тудыру.

УКПның төп бурычлары.

- Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы раслаган программалар буенча Кәрәкәшле авыл жирлегенең эшләмәүче халыкны уку-консультация пункты оештыру;
- тыныч һәм сугыш чоры гадәттән тыш хәлләр шартларында гамәлләрнең гамәли күнекмәләрен булдыру;
- гадәттән тыш хәл куркынычы һәм килеп чыгу шартларында, шулай ук аларның нәтижәләрен бетергәндә халыкның эхлакый-психологик хәле дәрәжәсен күтәрү;
- заманча шартларда ГО ЧСның барлык чараларының мөһимлеген һәм кирәклеге пропагандалау.

УКП оештыру һәм эшләү тәртибе.

УКП эшләмәүче халык өчен «Кәрәкәшле авыл мәдәният йорты» район мәдәният йорты МБУК каршында төзелә.

УКП составына керә:

- УКП начальнигы-1 бер.;
- оештыручылар (консультантлар) - 3 берәмлек.

УКП эшен оештыруга бәйле финанс һәм матди чыгымнар жирле бюджет хисабына башкарыла.

Эшен оештыру.

Халыкны уку:

- Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы раслаган программа буенча дәрәсләр үткәрү;
- Гражданнар оборонасы һәм РСЧС вазыйфалары затларының планнары буенча үткәрелә торган пропаганда һәм агитация чаралары (әңгәмәләр, лекцияләр, сорау һәм җавап кичәләре, уку кино-һәм видеофильмнарын күрсәтү консультацияләре һ. б.) үткәрү;

- истәлекләр, листовкалар, кулланмалар тарату һәм уку, радиотапшырулар тыңлау һәм гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану тематикасы буенча телепрограммалар карау;

- Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану буенча өйрәнүләрдә һәм күнегүләрдә катнашу.

Эшләмәүче халыкны укутуда төп игътибар мораль-психологик әзерлеккә, яшәү урыннарына хас булган гадәттән тыш хәлләрдә оста эш итүгә, үз гайләсен тыныч һәм сугыш чоры гадәттән тыш хәлләрдән яклауга әзерләүдә югары җаваплылык хисе тәрбияләүгә юнәлтелә.

Халыкны укуту мөмкин булганча ел әйләнәсе алып барыла. Иң максатка ярашлы вакыт төркемнәрдә уку-1 ноябрьдән 31 майга кадәр. Башка вакытта консультацияләр һәм башка чаралар үткәрелә.

Укучылар дәрәсләр үткәрү өчен уку төркемнәренә жыела, алар берничә урамда (яки торак пунктларда) яшәүчеләрдән төзелә. Оптималь вариант булып 30 кешедән торган төркем тора. Уку төркемнәрен төзегәндә ГО һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану мәсьәләләре буенча укучыларның яшен, сәламәтлек торышын, әзерлек дәрәжәсен исәпкә алу мөһим. Аларның һәрберсендә офицерлар, запастагы прапорщиклар, ГО активистлары һәм ветераннары, старосталар арасыннан өлкән кеше билгеләнә.

Жирле шартларны һәм өйрәнелә торган әзерлекне исәпкә алып, дәрәсләр тематикасын ел саен Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл жирлегә башлыгы төгәлләштерә.

Өлеге категориядәге укучылар белән дәрәсләр үткәрүнең традицион формалары (яшь һәм сәламәтлекне исәпкә алып) укучыларның аерым төркемнәре белән чикләнгән кулланылырга мөмкин. Эшләмәүче халыкның күпчелегә белән шөгыльләнүнең төп формалары булып:

- практик дәрәсләр, әңгәмәләр, викториналар, сорау-җавап дәрәсләре, уеннар, дискуссияләр, гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерүдә катнашучылар, житәкчеләр һәм гражданнар оборонасы ветераннары белән очрашулар; видеоматериаллар карау, аудиоязмалар тыңлау.

Уку вакытының күп өлешен практик дәрәсләргә һәм тренировкаларга бирергә кирәк, алар барышында хәбәр итү сигналлары буенча гамәлләрне, индивидуаль һәм коллектив саклану чараларыннан файдалану кагыйдәләрен, эвакомероприятияләрен өйрәнергә кирәк.

Бер төркемнең дәрәсләре, кагыйдә буларак, көненә 1-2 сәгать дәвам итә.

Моннан тыш, укуту-методик әдәбиятны өйрәнү буенча мөстәкыйль эш кулланылырга мөмкин.

Тулы программа буенча белем алган эшләмәүче халык киләсе елда агымдагы әзерлек урынына яшәү урыны буенча торак органнары каршында үткәрелә торган өйрәнүләргә җәлеп ителергә мөмкин.

Дәрәсләр һәм консультацияләр уздыру өчен УКП хезмәткәрләре, махсус уку йортларында әзерлек узган ГО активистлары арасыннан консультантлар җәлеп ителә. Медицина темалары һәм психологик әзерлек мәсьәләләре буенча дәрәсләргә сәламәтлек саклау органнары хезмәткәрләре үткәрә. Иң катлаулы темаларны эшләү, практик дәрәсләр, тренировкалар үткәрү өчен гочс идарә органнарының штатлы хезмәткәрләре һәм ГО курслары укутучылары җәлеп ителә.

УКП хезмәткәрләрен, активистлар арасыннан консультантларны әзерләү ГО курсларында үткәрелә.

УКП эшен контрольдә тотуны жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары һәм ГОЧСНЫҢ барлык дәрәжәдәге идарә органнары хезмәткәрләре башкара.

Документлар.

1. Кәрәкәшле авыл жирлегә башкарма комитетының Кәрәкәшле авыл жирлегә территориясендә УКП төзү турындагы карары.
2. УКП турындагы Положение.

3. УКПның бер елга эш планы.
4. ГО ЧС буенча уку-консультация пунктның бурычлары.
5. ГО ЧС буенча уку-консультация пунктлары структурасы һәм составы.
6. ГО ЧС буенча уку-консультация пунктның эш тәртибе.
7. Адресы һәм телефоны күрсәтелгән эшләмәүче торакчылар исемлегә.
8. ГО буенча УКПДА кизү торы графигы
9. Уздырыла торган чараларны исәпкә алу журналы
10. ГО УКПга беркетелгән халыкны исәпкә алу журналы

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл җирлегә
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрдәгә
22 санлы карарына
2 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл җирлегендә
гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән яклау буенча уку-консультация
пунктында эшләмәүче халык белән
Эш планы**

№п/п	Наименование мероприятия	Количество часов	Месяц
1.	Гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итү. Халыкның "барысына да игътибар!" кисәтү сигналы буенча һәм гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр буенча штабларның сөйләм мәгълүматларына гамәлләр	1	январь
2.	Беренче медицина ярдәмә күрсәтү. Авыруларны карау нигезләре	2	февраль - март
3.	АЭСтагы һәм башка радиация куркынычы булган объектлардагы аварияләр вакытында урынның радиоактив зарары. Нурланыш дозалары, төрле өслекләр һәм объектларның (кеше тәне, киём-салым, техника, урын, хайваннар өслеге), азык-төлек һәм суның пычрану дәрәжәләре турында төшенчә.	1	апрель
4.	Табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр (давыллар, су басулар, урман янгыннары) куркынычы булганда һәм килеп чыкканда халыкның гамәлләр	1	май
5.	Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда һәм янаганда халыкның гамәлләр	2	июнь - июль
6.	Торак һәм иҗтимагый биналарда янгын куркынычы. Янгын чыккан очракта халыкның гамәлләр	2	август - сентябрь
7.	Террорчылык актлары янаганда һәм башкарганда халыкның гамәлләр	1	октябрь

8.	Сугыш хәрәкәтләре алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килә торган куркынычлар. Сугыш хәрәкәтләре алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә халыкны яклауның төп	2	ноябрь - декабрь
----	--	---	------------------

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл жирлегә
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрдәгә
22 санлы карарына
3 нче кушымта

ГО ЧС буенча укыту-консультация пункты Башлыгы вазыйфалары

- ГОЧС буенча укыту-консультация пункты (алга таба – УКП) башлыгы:
 - хезмәт күрсәтү зонасында эшләмәүче халык белән консультацияләр оештыру һәм үткәрүнең барышы;
 - уку процессын матди-техник тәэмин итү;
 - ГОЧС буенча УКП штатына инструкторлар сайлау, аларны һөнәри әзерләү, консультацияләр расписаниесен үтәү.
 - ГОЧС буенча УКП башлыгы бурычлы:
 - планлаштыру һәм хисап документларын эшләү;
 - документларның вакытында үтәлүен исәпкә алырга;
 - ГОЧС буенча УКПНЫҢ укыту-матди базасын камилләштерергә;
 - беркетелгән территориянең характеристикасын, эшләмәүче халык санын белергә;
 - эшләмәүче халыкны әзерләү буенча эшләрнең торышын, проблемалы мәсьәләләрне белергә, халыкны әзерләүдә ачыкланган житешсезлекләрне бетерү максатында консультацияләр тематикасына төзәтмәләр кертү буенча үз вакытында чаралар күрергә;
 - эш барышында консультация хезмәте күрсәтүне оештыру, шулай ук эчке эшләр министрлыгы, Сәламәтлек саклау, санитария-эпидемиология хезмәте органнары белгечләрен җәлеп итү буенча хезмәт күрсәтү зонасындагы авыл жирлекләре башлыклары белән элемтәдә торырга.;
 - беркетелгән территориядә эшләмәүче халыкны укыту буенча документлар әзерләргә һәм хисап документациясен алып барырга;
 - ГОЧС буенча УКП мөлкәтенең тәртибен, бөтенлеген һәм төзеклеген күзәтергә;
- биш елга бер мәртәбә Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану өлкәсендә квалификация күтәрүне Татарстан Республикасы ГО һәм гадәттән тыш хәлләр буенча укыту-методика үзәге филиалларында узарга

Таныштым _____ Э.Ф. Исхакова

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл жирлеген
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрендә
22 санлы карарына
4 нче кушымта

Раслыйм
ТР Ютазы муниципал районы
Кәрәкәшле авыл жирлеген Башлыгы
_____ А.Г. Дәүләтгәрәев

« ____ » _____ 20 ____ г.

УКП ГО консультанты бурычлары

УКП ГО консультанты бурычлы:

плани планлаштыручы һәм хисап документларын эшләүдә катнашырга;
ук эш планы һәм УКП Гога беркетелгән эшләмәүче халык белән тәкъдим ителә торган темалар исемлегенә нигезендә дәресләр һәм башка уку чаралары үткәргә;
эшләмәүче халыкның уку материалын тирәнтен үзләштерүен тәмин итәргә һәм аңа кирәкле практик күнекмәләр бирергә;
учеб уку-методик материалларны билгеләнгән вакытта һәм югары сыйфатлы итеп эшләргә;

аңлату-пропаганда эшен алып барырга.

- Оешма башлыгы күрсәтмәсе буенча ГО ЧС мәсьәләләрен массакүләм мәгълүмат чаралары аша шәхсән пропагандалау.
- үз методик осталыгын һәм һөнәри осталыгын камилләштерергә;
- дәресләр үткәрү өчен уку-методик базаны вакытында әзерләргә, шулай ук аны булдыруда һәм камилләштерүдә катнашырга;
- күрсәтмә эсбапларны һәм уку-методик техник чараларын ышанычлы саклауны тәмин итәргә;
- уку процессын оптимизацияләштерү һәм камилләштерү буенча тәкъдимнәр

әзерләргә

- эшләмәүче халыкның табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдәге гамәлләргә әзерләү өчен тәкъдим ителә торган темалар буенча методик кулланмаларны эшләргә һәм үз вакытында төзәтергә;

- биш елга бер тапкыр Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану өлкәсендә квалификация күтәрү узарга.

Таныштым _____ И.М. Ахметова
Таныштым _____ А.С. Зарипова
Таныштым _____ Н.Н. Миннушин

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл жирлегенә
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрендәге
22 санлы карарына
5 нче кушымта

Раслыйм
ТР Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл жирлегенә Башлыгы
_____ А.Г. Дәүләтгәрәев

« ____ » _____ 20 ____

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл жирлегендә
ГО ЧС буенча уку-консультация пунктлары структурасы һәм составы**

№ п/п	ГО ЧС буенча уку- консультация пункты (алга таба- ГОЧС буенча УКП) базасында төзелгән оешма исеме	ГО ЧС буенча УКП урнашу адресы	ГОЧС буенча УКП башлыгы (АМЙ модире)	ГОЧС буенча УКП консультантлары
1	Кәрәкәшле АМЙ	ТР, Ютазы районы, Кәрәкәшле авылы, Мирфатих Закиев урамы, 19 йорт	Исхакова Эльвира Фатиховна	Ахметова Ирина Михайловна Зарипова Альбина Салахутдиновна Миннушин Насим Насихович

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл җирлеге
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрдәге
22 санлы карарына
6 нчы кушымта

Раслыйм
ТР Ютазы муниципалц районы
Кәрәкәшле авыл җирлеге Башлыгы
_____ А.Г. Дәүләтгәрәев

« ____ » _____ 20 ____.

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле
авыл җирлегендә ГО ЧС буенча укыту-консультация пунктлары**

Эш тәртибе

№ п/п	Атна көннәре	Эш сәгате	искәрмә
1.	Дүшәмбе	10.00 - 11.00	
2.	Чәршәмбе	10.00 - 11.00	
3.	Жомга	10.00 - 11.00	

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл җирлегенә
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрендә
22 санлы карарына
7 нче кушымта

Раслыйм
ТР Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл җирлегенә Башлыгы
_____ А.Г. Дәүләтгәрәев

« ____ » _____ 20 ____.

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле
авыл җирлегендә ГО ЧС буенча укыту-консультация пунктында**

Деңур торы графигы

№ п/п	Ф.И.О.	Должность	Дни дежурств
1	Миннушин Насим Насихович	“Кәрәкәшле урта белем бирү мәктәбе”нең ОБЖ курсы укытучысы	Һәр дүшәмбе
2	Зарипова Альбина Салахутдиновна	Урал авыл клубы мөдире	Һәр чәршәмбе
3	Ахметова Ирина Михайловна	Кәрәкәшле авыл китапханәсе мөдире	Һәр җомга

УКП ГО ЧС башлыгы

(подпись)

Э.Ф. Исхакова

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл җирлеге
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрендәге
22 санлы карарына
8 нче кушымта

Раслыйм
ТР Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл җирлеге Башлыгы
_____ А.Г. Дәүләтгәрәев

« ____ » _____ 20 __..

Эшләмәүче халыкны гражданнар оборонасы өлкәсендә укуыту

ПРОГРАММАСЫ

1. Гомуми нигезләмәләр

Эшләмәүче халыкны гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә укуыту программасы (алга таба - Программа) халыкны гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә эзерләүнең бердәм системасының бер элементы булып тора.

Программа, административ һәм икътисади регионнарның үзенчәлекләрен исәпкә алып, эшләмәүче халыкны аварияләр, катастрофалар һәм табигый бәла-казалар килеп чыкканда һәм янаганда, шулай ук хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә килеп чыга торган куркынычлар булганда оста гамәлләргә эзерләү максатларында аларны мәжбүри укуытуну оештыру нигезләрен һәм тәртибен билгели.

Программада эшләмәүче халыкны укуыту методикасы, эзерлекнең нигез эчтәлеген билгеләүче сәгатьләрнең тематикасы һәм исәпләве, шулай ук белем, белем һәм күнекмәләр дәрәжәсенә таләпләр бәян ителгән..

2. Укуытуну оештыру

2.1. Эшләмәүче халыкны Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә укуыту «Гражданнар оборонасы турында» 12.02.1998 № 28-ФЗ, «халыкны һәм территорияләре табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 21.12.1994 № 68-ФЗ Федераль законнары, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 02.11.2000 № 841 «Гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкны эзерләү турындагы нигезләмәне раслау турында», 18.09.2020 ел, № 1485 «табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә Россия Федерациясе гражданнын, чит ил гражданнын һәм гражданлыгы булмаган затларны эзерләү турындагы нигезләмәне раслау турында», гражданнар оборонасы һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә халыкның барлык төркемнәрен эзерләү буенча оештыру-методик киңәшләр Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы 30.12.2020 №2-4-71-36-11 раслаган 2021-2025 елларда Россия Федерациясе территориясендә гадәттән тыш хәлләр.

2.2. Программа эшләмәүче халыкны Гражданнар оборонасы һәм табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә эзерләүнең база эчтәлеген билгели һәм күләм буенча 12 сәгатькә исәпләнгән.

2.3. Эшләмәүче халыкны укуыту торак-эксплуатация органнары, халык күп җыелган административ учреждениеләр (китапханәләр, мәктәпләр, почта бүлекчәләре һ.б.) каршындагы уку - консультация пунктларында үткәрелә, аларның саны һәм урнашуы җирлек администрациясе карары белән билгеләнә.

2.4. Дәресләр үткәрү өчен бер урамда (яки торак пунктта) яшәүчеләрдән уку төркемнәре төзелә. Төркем составы, кагыйдә буларак, 10-15 кешедән артмаска тиеш.

Уку төркемнәрен төзөгәндә укучыларның яшен, сәламәтлек торышын, Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану мәсьәләләре буенча эзерлек дәрәжәсен исәпкә алу мөһим. Аларның һәрберсендә өлкән кеше билгеләнә.

Дәресләр һәм консультациялар уздыру өчен муниципаль берәмлекләренң гражданның оборонасы курсларында эзерлек узган штаттан тыш инструкторлар (консультантлар), административ, торак-эксплуатация органнары һәм учреждениеләре белгечләре җәлеп ителә. Медицина темалары һәм психологик эзерлек мәсьәләләре буенча дәресләрне сәламәтлек саклау органнары хезмәткәрләре үткәрә. Иң катлаулы темаларны эшләү, практик дәресләр, тренировкалар үткәрү өчен гочс идарә органнарының штатлы хезмәткәрләре һәм гражданның оборонасы курслары укучылары җәлеп ителә.

Уку төркемнәре житәкчеләрен уку-консультация пунктлары төзелә торган административ, торак-эксплуатация органнары һәм учреждениеләр житәкчеләре билгели.

2.5. 4,5 һәм 7 темалар буенча дәресләр үзләренң материал уку базасында яисә беркетелгән икътисад объектлары базасында үткәрелә. Алар кирәкле мөлкәт һәм җиһазлар, уку һәм күрсәтмә әсбаплар белән тәмин ителәргә тиеш. Бу вакытта уку-уның техник чараларына, саклану чаралары үрнәкләренә, үлчәү аппаратурасына, коткару һәм башка кичектергесез эшләрне алып баруның махсус техникасына өстенлек бирелә. Дәресләрдә дискуссияләр, өйрәтә торган уеннар, шул исәптән компьютер уеннары, диапозитивлар, уку кинофильмнары, видео - һәм аудиоматериаллар кулланырга кирәк.

2.6. Кешеләренң иң күп җыелган административ, торак-эксплуатация органнары һәм учреждениеләре житәкчеләренә, җирле физик-географик шартларны, укучылар контингентының үзенчәлекләрен, элек өйрәнелгән мәсьәләләренә үзләштерү дәрәжәсен һәм башка факторларны исәпкә алып, үрнәк программаның аерым темаларын өйрәнүгә бирелә торган вакытны исәпләүне төзәтү, дәресләрне үткәрү формаларын һәм ысулларын төгәлләштерү хокукы бирелә. Югарыда күрсәтелгән үзенчәлекләр, шулай ук темаларны аерым дәресләргә бүлү эшләнә торган эш программаларында чагылыш табарга тиеш.

2.7. Җирле үзидарә органы һәм оешмалар уку төркемнәре житәкчеләренә оештыру, техник һәм методик ярдәм күрсәтәләр, дәресләрне эзерләү һәм уздыруны даими тикшереп торалар, бу турыда дәресләрне исәпкә алу журналына язып куялар.

2.8. Эшләмәүче халыкны уку-уны оештыру өчен җаваплылык административ, торак-эксплуатация органнары һәм кешеләр күп җыелган учреждениеләр житәкчеләренә, ә авыл җирендә, моннан тыш, җирле үзидарә органы житәкчесенә йөкләнә.

2.9. Дәресләр барышында укучыларны психологик эзерләүгә, аларда гражданның оборонасы чараларының һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының ышанычлылыгына һәм нәтиҗәлелегенә ышаныч тудыруга, ныклык тәрбияләүгә, катлаулы шартларда, югары оешканлык һәм дисциплина шартларында эш итәргә эзер булуга җитди игътибар биреләргә тиеш.

2.10. Оешмаларда уку елы йомгаклау дәресе белән тәмамлана. Ул уку нәтиҗәләрен тикшерү, алынган белемнәрен һәм гамәли күнекмәләрен ныгыту максатларында үткәрелә. Укучылар, программаның бер темасы буенча практик бирем (норматив) үтәп, өйрәнелгән программа күләмендә зачет тапшыралар.

3. Уку нәтиҗәләре

Уку нәтиҗәсендә эшләмәүче халык:

беләргә тиеш:

Гражданның оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдә халыкны яклау мәсьәләләре буенча житәкче документларның төп таләпләре;

- табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкны яклауны тәмин итүдә гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерүнең бердәм дәүләт системасының бурычлары һәм мөмкинлекләре;

- халыкны хэрби хэрэгтлэр алып барганда яисэ шушы гамэллэр нэтижэсэндэ барлыкка килэ торган куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадэттэн тыш хэллэр нэтижэлэрэннэн саклау буенча гражданнар оборонасының һәм РСЧС ССП төп чаралары;

- тыныч һәм сугыш чорындагы гадэттэн тыш хэллэрдән саклануның төп принциплары, чаралары һәм ысуллары, шулай ук алар барлыкка килгәндә үз-үзенне тоту кагыйдэләре;

- кешеләрдә гадэттэн тыш хэллэр факторларының стресс йогынтысына психологик тотрыклылык формалаштыру методлары, үзеннән психологик халәтең белән идарә итү күнекмэләрен тәрбияләү юллары;

Гамәлдә куллану:

- хәбәр итү сигналлары буенча төгәл эш итәргә, хэрби хэрэгтлэр алып барганда яисэ шушы гамэллэр нэтижэсэндэ барлыкка килэ торган куркынычлардан, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадэттэн тыш хэллэрдән саклануның төп чараларын гамәлдә үтәргә;

үзенне һәм гаилә әгъзаларын тыныч һәм сугыш чоры гадэттэн тыш хэллэрэннән якларга, үз объектында производство һәлакәте очрагында төгәл һәм ышанычлы эш итәргә;

- күмәк һәм индивидуаль саклану чараларыннан, радиация һәм химик разведка приборларыннан файдаланырга;

- жәрәхәтләр һәм жәрәхәтләр булганда беренче медицина ярдәме күрсәтергә

4. Тәкъдим ителә торган тематика һәм уку дәресләре сәгәтләрән исәпләү

Наименование тем	Вид занятия	Кол-во часов
1 нче Тема. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хэрби характердагы куркынычлардан, гадэттэн тыш хэллэрдән һәм янгыннардан яклауга эзерләү һәм яклау буенча норматив-хокукый жайга салу.	Лекция	1
2 нче Тема. Сугыш хэрэгтләрә алып барганда яисэ шушы гамэллэр нэтижэсэндэ, гадэттэн тыш хэллэр һәм янгыннар вакытында барлыкка килэ торган куркынычлар. Халыкны алардан яклауга эзерләү һәм яклау буенча төп чаралар.	Лекция	1
3 нче Тема. Табигый характердагы гадэттэн тыш хэллэрдә халыкның гамэлләрә	Әңгәмә	1
4 нче Тема. Техноген характердагы гадэттэн тыш хэллэрдә халыкның гамэлләрә.	Әңгәмә, практик дәрес	2
5 нче Тема. Террорчылык яисэ диверсия акциясе вакытында халыкның гамэлләрә	Әңгәмә, практик дәрес	2
6 нчы Тема. Көнкүреш характерындагы тискәре һәм куркыныч факторлар шартларында халыкның гамэлләрә	практик дәрес	2
7 нче Тема. Беренче медицина ярдәме күрсәтү. Авыруларны карау нигезләре.	практик дәрес	2
Йомгаклау дәресе		1
Итого:		12

Дәресләрнең эчтәлеге

1 нче Тема. Халыкны, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне хәрби характердагы куркынычлардан, гадәттән тыш хәлләрдән һәм янгыннардан яклауга эзерләү һәм яклау буенча норматив-хокукий жайга салу

Россия Федерациясенең Гражданнар оборонасы, халыкны табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау һәм янгын куркынычсызлыгын тәмин итү өлкәсендәге законнары.

Гражданнар оборонасы, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән саклау һәм янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә гражданнарның хокуклары һәм бурычлары.

ГО һәм гадәттән тыш хәлләр чараларының структурасы, бурычлары, составы.

2 нче Тема. Сугыш хәрәкәтләре алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә, гадәттән тыш хәлләр һәм янгыннар вакытында барлыкка килә торган куркынычлар. Халыкны алардан яклауга эзерләү һәм яклау буенча төп чаралар.

Хәрби характердагы куркынычлар һәм аларга хас үзенчәлекләр. Атом төш, химик, бактериологик һәм гадәти коралның зарарлы факторлары.

Гадәттән тыш хәлләр чыганакларының төрләре һәм характеристикалары. Гадәттән тыш хәлләр чыганакларының шаккатыргыч факторлары.

Янгын төрләре һәм аларны зарарлаучы факторлар.

Хәбәр итү. Тыныч вакытта гадәттән тыш хәлләр турында һәм хәрби хәрәкәтләр алып барганда яки шушы гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килә торган куркынычлар турында хәбәр иткәндә халыкның гамәлләре.

Эвакуация һәм тарату. Эвакуация юлы белән халыкны яклау. Эвакуация һәм аның максатлары. Эвакуацияләү принциплары һәм ысуллары. Эвакуация органнары. Эвакуация үткәру тәртибе.

Сулыш органнарын индивидуаль яклау чаралары. Гражданлык фильтрлаучы противогазлар. Аларның билгеләнеше, төзелеше һәм сайлап алуы. Балалар фильтрлаучы противогазлар. Аларның билгеләнеше, төзелеше һәм куллану тәртибе. Балаларны саклау камералары, аларның билгеләнеше, жайланмасы һәм куллану тәртибе. Респираторларны билгеләү һәм урнаштыру, алардан файдалану кагыйдәләре. Сулыш органнарын яклауның иң гади чаралары, аларның саклау үзлекләре, эзерләү һәм куллану тәртибе.

Тирене индивидуаль яклау чаралары. Аларның билгеләнеше һәм классификациясе. Тирене саклауның иң гади чаралары һәм аларның үзлекләре. Киёмне тирене саклау чарасы буларак кулланганда герметизацияләү элементлары.

Индивидуаль саклану медицина чаралары. Эчтәлеге, билгеләнеше һәм куллану тәртибе. Химиягә каршы индивидуаль пакетлар. Аларны билгеләү һәм куллану тәртибе.

Кешеләрне санитар эшкәртү. Өлешчә санитар эшкәртү, аның билгеләнеше һәм үткәру тәртибе. Тулы санитар эшкәртү, аның билгеләнеше һәм үткәру тәртибе.

Биаларны радиоактив, агулы һәм авария-химик куркыныч матдәләр үтеп керүдән саклау үзлекләрен арттыру.

Азык-төлек продуктларын, фуражны һәм суны радиоактив, агулы матдәләр һәм бактериаль чаралар белән зарарланудан саклау.

Авыл хужалыгы хайваннарын һәм үсемлекләрен зарарланудан яклауны оештыру.

3 нче Тема. Халыкның табигый характердагы гадәттән тыш хәлләрдә гамәлләре.

Куркыныч табигый күренеш, табигый бәла-каза һәм табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары турындагы төшенчәләр. Табигый характердагы гадәттән тыш хәлләрен классификацияләү һәм характеристикалау.

Геофизик, геологик характердагы табигый бәла-казалар (жир тетрәүләр, ишелүләр, утырулар, ишелүләр һ.б.). Аларның сәбәпләре һәм нәтижәләре. Геофизик һәм геологик характердагы табигый бәла-казалар турында хәбәр иткәндә, алар килеп чыккан вакытта һәм аннан соң халыкның гамәлләре.

Метеорологик характердагы табигый бәла-казалар (давыллар, давыллар, өөрмә, бураннар, салкыннар һ.б.). Аларның барлыкка килү сәбәпләре һәм нәтижәләре. Эшчеләрнең метеорологик характердагы табигый бәла-казалар турында хәбәр иткәндә, алар килеп чыккан вакытта һәм тәмамланганнан соң гамәлләре.

Гидрологик характердагы табигый бәла-казалар (су басулар, су басулар һ.б.). Аларның барлыкка килү сәбәпләре һәм нәтижәләре. Гидрологик характердагы табигый бәла-казалар турында хәбәр иткәндә, алар килеп чыккан вакытта һәм тәмамланганнан соң хезмәткәрләрнең гамәлләре.

Табигый янгыннар. Аларның барлыкка килү сәбәпләре һәм нәтижәләре. Урман янгыннарын кисәтү. Халыкны урман янгыннарына каршы көрәшкә җәлеп итү. Урман янгыннары килеп чыкканда хезмәткәрләрнең гамәлләре.

Кешеләрнең, Авыл хужалыгы хайваннарының һәм үсемлекләрнең массакүләм йогышлы авырулары. Инфекция йоктыруның төп юллары һәм аларның характеристикасы. Бактериаль йогышлану учагында эпидемиягә каршы һәм санитария-гигиена чаралары. Режим һәм карантин чараларын оештыру һәм уздыру. Эпизоотиягә каршы һәм эпифитотикага каршы үзенчәлекле чараларны гамәлгә ашыру үзенчәлекләре.

4 нче Тема. Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдә халыкның гамәлләре.

Һәлакәт һәм катастрофа төшенчәләре. Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләргә классификацияләү һәм аларга характеристика бирү.

Радиация куркынычы булган объектлар. Радиоактив матдәләр чыгару белән аварияләр һәм аларның нәтижәләре. Ионлаштыручы нурланыш. Нурланыш дозасы. Үлчәү берәмлекләре. Халыкны нурландыру чыганаclarы. Радиация куркынычы булган объектның нормаль эшләве чорында төп куркынычсызлык зоналары. Радиация аварияләренә нәтижәсе. Кешеләргә һәм хайваннарга радиация тәэсире төрләре. Кешеләргә нурландыруның мөмкин булган нәтижәләрен классификацияләү. Нурланыш авыруы дәрәжәсе. Кеше организмының бер һәм күп тапкырлар нурланышы һәм аның нәтижәләре. Халыкның гамәлләре: радиоактив матдәләр чыгару белән бәйле авария турында хәбәр иткәндә; эвакуацияләгәндә; өйдә булганда; радиацияле җирдә хәрәкәт иткәндә. Югары радиация фонлы урында яшәгәндә үз-үзенә тотуның махсус режимын үтәү. Йодлы профилактика, кирәкле һәм тәртип

Химик яктан куркыныч объектлар. Һәлакәт-химик куркыныч матдәләр (АХОВ) чыгару белән аварияләр һәм аларның нәтижәләре. Кеше организмына йогынты ясау характеры буенча авария-химик куркыныч матдәләргә классификацияләү. Иң киң таралган авария-химик куркыныч матдәләргә Характеристика. Халыкның гамәлләре: химик куркыныч объекттагы авария турында хәбәр иткәндә; эвакуацияләгәндә; эвакуацияләү мөмкинлеген булмаганда; зарарлану зонасынан чыкканда. АХОВЛАР җиңелгәндә ашыгыч ярдәм.

Янгын һәм шартлау куркынычы булган производстволар. Торак, җәмәгать биналарында һәм сәнәгать предприятиеләрендә янгыннар һәм шартлаулар. Янгыннар һәм шартлаулар, аларның барлыкка килүе һәм үсеше турында гомуми белешмәләр. Янгын һәм шартлауның төп зарарлы факторлары. Янгыннар һәм шартлауларны кисәтү. Янгыннар һәм шартлаулар килеп чыкканда халыкның гамәлләре. Көчле төтен чыкканда, электр приборлары янганда кешеләрнең үз-үзләрен тоту үзенчәлекләре. Шартлаудан соң өемдә калган кешеләргә гамәлләре. Беренчел янгын сүндерү чараларыннан файдалану кагыйдәләре (янгын сүндергечләр)

Гидродинамик куркыныч объектларда аварияләр. Гидротехник корымнар, гидродинамик куркыныч объектлар һәм гидродинамик аварияләр турында гомуми белешмәләр. Гидродинамик аварияләргә зарарлы факторлары һәм нәтижәләре. Халыкны гидродинамик аварияләрдән саклау буенча төп чаралар. Халыкның гамәлләре: гидродинамик Һәлакәт турында алдан хәбәр иткәндә; плотинаның кинәт җимерелү куркынычы булганда; Һәлакәт һәм су төшкәннән соң.

Транспорт Һәлакәтләре. Тимер юл транспортында Һәлакәтләр, аларның төп сәбәпләре һәм нәтижәләре. Тимер юл транспортынан файдаланганда үз-үзенә куркынычсыз тоту кагыйдәләре. Поезд Һәлакәте һәм поездда янгын вакытында пассажирларның гамәлләре.

Һава транспортында Һәлакәтләр, аларның төп сәбәпләре һәм нәтижәләре. Самолеттан ашыгыч эвакуация өчен кулланыла торган төп һәм авария запас чыгу юллары. Авария очрагында авиапассажирларның гамәлләре: очып киткәндә һәм утырганда; декомпрессия вакытында (салонның герметизациясе беткәндә); самолетта янгын чыкканда; самолетны суга мәҗбүри утыртканда.

Су транспортындагы авариялар, аларның төп сәбәпләре һәм нәтижәләре. Шлюпка тревогасы игълан иткәндә пассажирларның гамәлләре. Судноны суга сикереп калдыру үзенчәлекләре. Коткару йөзү чарасында булганда пассажирларның гамәлләре. Индивидуаль коткару чараларыннан файдалану кагыйдәләре.

Автомобиль транспортындагы авариялар, аларның сәбәпләре һәм нәтижәләре. Юл хәрәкәтендә катнашучыларның гамәлләре: юл-транспорт һәлакәте (юл-транспорт һәлакәте) куркынычы яисә килеп чыкканда; автомобиль суга төшкәндә. Юл хәрәкәтендә катнашучыларның үз-үзләрен куркынычсыз тоту кагыйдәләре.

Жәмәгать транспортында авариялар (автобус, троллейбус, трамвай, электричка), аларның сәбәпләре һәм нәтижәләре. Автобус, троллейбус, трамвай пассажирларының авария хәлендә (бәрелешү, борылыш, аудару); янгын вакытында; транспорт суга төшкәндә гамәлләре. Электропоезд вагонындагы янгын вакытында, авария хәлендәге тукталышта пассажирларның гамәлләре.

5 нче Тема. Террорчылык яки диверсия акциясе вакытында халыкның гамәлләре.

Халыкны террорчылыктан яклау буенча норматив-хокукый нигезләр. Террорчылыкның ижтимагый куркынычы.

Террорчылык һәм диверсион акцияләр төрләре, аларның уртақ һәм аермалы яклары, гамәлгә ашыру ысуллары. Террорчылык яки диверсия акциясе куркынычы турында мәгълүмат алу, халыкның эш итү тәртибе.

Шартлаткыч жайланманың булу мөмкинлеген һәм шартлаткыч жайланмага охшаган предметлар табылганда тәэсирен күрсәтә торган билгеләр. Телефон аша террорчылык характерындагы куркыныч турында хәбәр алганда гамәлләр. Террорчылык характерындагы янаулар булган аноним материаллар белән эш итү кагыйдәләре. Тоткынлыкка алу һәм азат итү вакытындагы гамәлләр.

6 нчы Тема. Көнкүреш характерындагы тискәре һәм куркыныч факторлар шартларында халыкның гамәлләре.

Көнкүреш характерындагы мөмкин булган тискәре һәм куркыныч факторлар.

Кешеләр күпләп жыела торган урыннарда, янгын вакытында, жәмәгать транспортында, су объектларында, походта һәм табигатьтә шәхси куркынычсызлыкны тәмин итү буенча гамәлләр кагыйдәләре.

Юл-транспорт һәлакәтләре, көнкүреш агуланулары, терлек тешлэгәндә гамәлләр.

Көнкүреш приборлары һәм электр инструменты белән эш итү кагыйдәләре.

Йорт хайваннарын тоту һәм алар белән урамда үз-үзеңне тоту кагыйдәләре.

Паниканы һәм Паникалы кәефләрне булдырмау һәм жиңү ысуллары.

7 нче Тема. Беренче медицина ярдәме күрсәтү. Авыруларны карау нигезләре.

Кичектергесез хәлләрдә беренче ярдәм күрсәтүнең төп кагыйдәләре. Ясалма сулыш һәм йөрәккә турыдан-туры булмаган массаж үткәрү кагыйдәләре һәм техникасы.

Кан китү һәм жәрәхәтләр вакытында беренче ярдәм. Кан китүне туктату ысуллары. Бәйләвеч төрләре. Яраларга бәйләү кагыйдәләре һәм алымнары.

Сынганда беренче ярдәм. Табель һәм кул астындагы чаралар кулланып имобилизация алымнары һәм ысуллары. Зыян күрүчеләрне транспортлау һәм күчерү ысуллары һәм кагыйдәләре.

Имгәнүләр, тайпылышлар, химик һәм термик пешүләр, агуланулар, өшүләр, һуштан язүләр, электр тогы зарарланулары, жылылык һәм қояш сугулары вакытында беренче ярдәм.

Батучыга ярдәм күрсәтү кагыйдәләре.

Авыруларны карау нигезләре. Өйдәге медицина аптекасының мөмкин булган составы.

ГО УКП каршындагы эшләмәүче халыкны күнегүләр тематикасы

1. Гражданнар оборонасына хәбәр итү сигналларын алганда һәм гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда халык буенча гамәлләр.
2. Әлегә районга хас булган табигый бәла-каза вакытындагы гамәлләр.
3. Радиоактив матдәләр белән зарарланганда өлешчә санитар эшкәртү.

4. Саклау корылмасын тутыру һәм аннан чыгу тәртибе.
5. Эвакуация пунктында эшләмәүче халыкны жыю.
6. СИЗ бирү пунктында СИЗ алу һәм аларны куллануга эзерләү.
7. Индивидуаль медицина Гражданлык яклавы комплекты препаратларыннан файдалану кагыйдәләре (КИМГЗ).
8. ИПП-10, ИПП-1 индивидуаль химиягә каршы пакетлардан файдалану
9. Медицина ППМ бәйләү пакетыннан файдалану.
10. АХОВЛАРНЫ жиңгәндә ярдәм күрсәтү.
11. Торак биналарны герметизацияләү.
12. Азык-төлек продуктларын һәм суны яклау.
13. Пешүләр, сынулар, жәрәхәтләр, кан китүләр вакытында үзең һәм үзара ярдәм күрсәтү.

УКП ГО башлыгы

(подпись)

Э.Ф. Исакова

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл жирлегенә
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрдәгә
22 санлы карарына
9 нчы кушылта

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл
жирлегендә ГО ЧС буенча уку-консультация пунктында
Халыкны исәпкә алу
ЖУРНАЛЫ

№ п/п	Фамилия, имя, отчество	Год рождения	Домашний адрес, Обучаемого телефон	
1	2	3	4	5
1				

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районының
Кәрәкәшле авыл җирлеге
Башкарма комитетының
2023 ел 5 нче декабрендәге
22 санлы карарына
10 нчы кушымта

Раслыйм
ТР Ютазы муниципаль районы
Кәрәкәшле авыл җирлеге Башлыгы
_____ А.Г. Дәүләтгәрәев

« ____ » _____ 20 _ .

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Кәрәкәшле авыл
җирлегендә ГО ЧС буенча укыту-консультация пунктында
УЗДЫРЫЛА ТОРГАН ЧАРАЛАРНЫ ИСӘПКӘ АЛУ
ЖУРНАЛЫ

на _____

№ п/п	Чараның исеме	Үткәрү ысулы	көнө	сәгате	урыны	үткәрүче	үтәлеше
1	2	3	4	5	6	7	8

УКП ГО ЧС башлыгы

(подпись)

(фамилия)